

Rapport

Een onderzoek naar de gang van zaken bij een grenscontrole

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over de Koninklijke Marechaussee gegrond.

Datum: 2 mei 2016

Rapportnummer: 2016/043

KADER

Burgers van de Europese Unie hebben het fundamentele recht op vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten. Om ook het vrije verkeer van eventuele familieleden die geen EU-onderdaan zijn te vergemakkelijken, kunnen die familieleden een zogenoemde "artikel 10-verblijfskaart" aanvragen. Wie in het bezit is van zo'n verblijfskaart, is vrijgesteld van de visumplicht. (zie achtergrond, onder 1. en 2.).

AANLEIDING

Verzoeker is een Nederlandse man, woonachtig in Londen. Hij woont daar samen met zijn uit Jemen afkomstige echtgenote; zij is in het bezit van een artikel-10-verblijfskaart. Op 7 april 2014 vlogen verzoeker en zijn vrouw vanaf Londen Stansted voor familiebezoek naar Nederland. Aangekomen op Eindhoven Airport mocht verzoekers echtgenote echter niet verder reizen, omdat zij niet in het bezit was van een Schengenvisum. Pas in de namiddag van de volgende dag kreeg hij te horen dat hij en zijn echtgenote alsnog Nederland mochten inreizen.

Klachtbehandeling KMar

Verzoeker was niet te spreken over de manier waarop hij en zijn vrouw zijn behandeld op het vliegveld. Verzoeker diende over de gang van zaken een klacht in bij de Koninklijke Marechaussee (KMar). De klachtencommissie van de KMar adviseerde de Commandant van de KMar de klacht ongegrond te verklaren, omdat het handelen van de KMar formeel gezien niet onjuist was geweest. Verder adviseerde de klachtencommissie verzoeker een kostenvergoeding uit coulance te bieden, te weten de hotelkosten van € 96,- die verzoeker had moeten maken en een forfaitaire vergoeding van € 300,-.

Verzoeker

Verzoeker kon zich niet vinden in de uitkomst van de klachtbehandeling en wendde zich tot de Nationale ombudsman. Verzoeker geeft aan dat hij er weinig aan heeft dat er lering uit het voorgevallen situatie wordt getrokken, waaruit volgens verzoeker blijkt dat er wel degelijk fouten zijn gemaakt. Hij stoort zich er aan dat er in de reactie op zijn klacht met geen woord wordt gerept over het feit dat het onnodig was om zijn vrouw op te houden op het vliegveld. Hij wil graag weten waaruit blijkt dat het ophouden van zijn vrouw conform de wet was.

Verder vindt verzoeker dat hij en zijn vrouw slecht behandeld zijn. Hij mocht absoluut niets zeggen en er werd gedreigd dat zijn vrouw gevangen zou worden genomen. Al met al was dit niet hoe hij en zijn vrouw zich hun vakantie hadden voorgesteld.

Verzoeker klaagt over de manier waarop medewerkers van de Koninklijke Marechaussee hem en zijn echtgenote hebben behandeld toen zij op 7 april 2014 op Eindhoven Airport aankwamen. Met name klaagt hij erover dat deze medewerkers zijn echtgenote die de Jemenitische nationaliteit heeft, gedurende meer dan 24 uren niet de

vrije doorgang hebben gegeven en dat zij niet wilden luisteren naar verzoeker, die wilde aantonen dat zijn echtgenote was vrijgesteld van de visumplicht.

ONDERZOEK

De klacht is voorgelegd aan de minister van Defensie. Ook is de minister een aantal vragen gesteld.

De minister volgt het advies van de Klachtencommissie en acht de klacht ongegrond. Verder zijn de betrokken KMar-medewerkers gehoord. De reactie van de minister is integraal opgenomen als bijlage, evenals de verklaringen van de KMar-medewerkers.

BEVINDINGEN.

7 april

Verzoeker en zijn echtgenote werden rond acht uur 's avonds meegenomen naar een aparte ruimte voor een tweedelijnscontrole. Daarbij stelden de medewerkers van de KMar vast dat verzoekers echtgenote een artikel 10 verblijfskaart had en dat verzoeker een Nederlands paspoort had en ingeschreven stond in de Nederlandse gemeentelijke basisadministratie, de Basisregistratie Personen (BRP). Omdat verzoeker in Nederland stond ingeschreven, kon hij volgens de KMar medewerkers niet worden beschouwd als EU-burger, een burger van een lidstaat die in een andere lidstaat woonachtig is. Verzoeker wees er herhaaldelijk op dat zijn vrouw volgens informatie op de website van de ambassade geen visum nodig had, maar hij kon niet met documenten aantonen dat hij en zijn vrouw minstens zes maanden in Engeland woonden en dat hij daar studeerde. De KMar medewerkers meenden daarom dat mevrouw een visum nodig had om Nederland te kunnen inreizen. Omdat het visumafgiftesysteem nog niet was geïnstalleerd op de nieuwe computer, werd de vreemdelingdeskundige van het Bureau Vreemdelingenzaken van de Brigade Brabant Zuid geraadpleegd en werd tevens gevraagd of het visum handmatig mocht worden uitgeschreven. De vreemdelingdeskundige liet echter weten dat mevrouw de toegang moest worden ontzegd. De KMar medewerkers deelden dit aan verzoeker mee en legden hem uit wat dit inhield: zijn echtgenote zou moeten terugvliegen naar Engeland, maar omdat er die dag geen vlucht meer ging, zou zij worden ingesloten in een politiecel. Verzoeker wilde echter bij zijn vrouw blijven en hij wilde ook terugvliegen naar Engeland. Dat zou echter pas de volgende dag kunnen. Mede omdat zijn echtgenote in alles erg afhankelijk leek te zijn van verzoeker bood de KMar aan dat verzoeker en zijn vrouw op eigen kosten in een hotel mochten overnachten. Verzoeker ging daarmee akkoord.

8 april

De volgende dag meldde verzoeker zich samen met zijn vrouw op het kantoor van de KMar. Vervolgens begeleidde een KMar medewerker het paar naar de informatiebalie om

een ticket voor beide te boeken voor de terugreis naar Engeland. Als gevolg van storingen in het boekingsstelsel bij de definitieve boeking bleek er alleen maar plaats te zijn voor verzoekers echtgenote, maar bleek er geen tijd genoeg meer te zijn om die vlucht te halen. Daarop werd besloten dat beiden een latere vlucht zouden nemen.

Die 8^e april nam de KMar ook contact op met de piketlijn van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te Schiphol over verzoekers zaak. Na intern overleg liet de IND de KMar om 10:24 uur per e-mail weten dat verzoekers echtgenote moest worden toegelaten en dat met verzoeker moest worden afgesproken dat hij zich zou uitschrijven uit de BRP; voor de zekerheid zou de IND nog contact opnemen met de Engelse liaison ter verificatie van de verblijfsdocumenten van verzoekers echtgenote.

Per e-mail van 14:34 uur bevestigde de IND het eerdere bericht en deelde mee dat van de Engelse liaison was vernomen dat verzoeker en zijn echtgenote stonden ingeschreven op één adres, dat zij een trouwakte hadden overgelegd waaruit bleek dat zij meer dan zes maanden waren gehuwd en dus een duurzame relatie hadden. Uit de door de IND meegestuurde interne e-mailwisseling bleek voorts dat men van mening was dat de KMar nog voorafgaande de toegangswijziging contact had moeten opnemen met de IND en dat de KMar er op moest worden gewezen om dat in dit soort gevallen te doen.

Op 8 april 2014 omstreeks 14:30 uur is de beslissing van de IND met betrekking tot het intrekken van de toegangswijziging mondeling meegedeeld aan verzoeker en zijn echtgenote. Vervolgens is op 8 april 2014 om 15:22 uur het proces 'Alsnog toelaten geweigerde vreemdeling' opgestart en is de weigeringsstempel in het paspoort van de echtgenote geannuleerd. Het is niet duidelijk hoe laat verzoeker en zijn echtgenote te horen hebben gekregen dat zij hun reis konden vervolgen.

Reactie betrokkenen op Bevindingen

Verzoeker

Verzoeker benadrukte nog eens dat hij was afgegaan op de informatie die de Schengen Helpdesk van de ambassade hem had verstrekt naar aanleiding van zijn vraag of zijn echtgenote een visum nodig had indien hij in Nederland stond ingeschreven in het BRP. De ambassade had zijn vraag per e-mail als volgt beantwoord: Your wife does not require a visa to travel to the Netherlands is she is travelling together with you (EU national)

KMar

De KMar liet weten dat de door de Klachtencommissie geadviseerde kostenvergoeding in januari 2016 aan verzoeker was overgemaakt. Om duidelijkheid te krijgen tussen de diensten heeft de Dienst Operaties (DOPS) de IND de vraag voorgelegd wat de IND bedoelt met de opmerking dat de KMar in dit soort gevallen contact moet opnemen met de IND.

De IND bedoelde daarmee dat de KMar een consultatieplicht bij de IND bij een weigering van EU onderdanen en familieleden van EU onderdanen. In zo een geval is het advies van de IND leidend.

Bij derdelanders kan bij twijfel contact opgenomen worden met de IND. Dit is echter niet verplicht.

In deze zaak was het op voorhand onvoldoende duidelijk dat mevrouw ook inderdaad een relatie heeft met verzoeker. Zij hebben tijdens de verhoren niet kunnen aantonen dat zij beide woonachtig zijn in het VK, samenwonen of getrouwd zijn. Hierdoor hebben de KMar collega's mevrouw in de eerste instantie geweigerd als "derdelander". KMar collega's hadden in dit geval dus geen verplichting om de IND te consulteren.

Omdat een andere KMar collega een dag later advies heeft ingewonnen bij de IND en hierdoor nieuwe informatie naar voren is gekomen waaruit blijkt dat meneer en mevrouw een relatie hebben en woonachtig zijn in het VK, is mevrouw bij nader inzien behandeld als EU onderdaan.

BEOORDELING

De overheid verzamelt alle informatie die nodig is om een weloverwogen beslissing te nemen. Dit brengt met zich mee dat indien de KMar overweegt om een vreemdeling die in het bezit is van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie de toegang tot Nederland te weigeren, voorafgaande aan de weigering nadere informatie inwint bij de IND.

Eén van de fundamentele vrijheden van burgers van de Unie is het persoonlijk recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten. Ook familieleden van burgers van de Unie hebben, indien zij in het bezit zijn van een verblijfskaart, binnen de Unie geen inreisvisum nodig (zie Achtergrond).

Verzoekers echtgenote was in het bezit van zo'n verblijfskaart. De KMar zag echter niettemin aanleiding om een extra controle uit te voeren. Mede gelet op bepaalde vormen van misbruik van het recht op vrij verkeer is het vanuit het oogpunt van zorgvuldigheid op zijn plaats dat de KMar zo'n extra controle uitvoert (zie Achtergrond, onder 3 en 4.).

De KMar is in eerste instantie op het verkeerde been gezet omdat verzoeker had nagelaten zich te laten uitschrijven uit de Basisregistratie Personen. Daardoor bestond onduidelijkheid of hij wel kon worden beschouwd als een burger van de Unie, dus een burger met de nationaliteit van de ene lidstaat die gevestigd is in een andere lidstaat. Het is aan de persoon in kwestie om aan te tonen dat hij al minstens zes maanden in die andere lidstaat met zijn echtgenote heeft samengewoond (zie Achtergrond onder 4.). Nu verzoeker desgevraagd niet kon aantonen dat hij samen met zijn echtgenote al langere tijd in Londen woonachtig was, was dat een goede reden voor de KMar om zich nader door deskundigen te laten informeren. De uitkomst van dat overleg was in eerste instantie dat verzoekers echtgenote de toegang diende te worden geweigerd.

Zoals al opgemerkt was het terecht dat de KMar verzoekers echtgenote niet zonder meer Nederland liet inreizen. In aanmerking genomen het gegeven dat verzoekers echtgenote

beschikte over een art. 10 verblijfskaart. Op zichzelf scheidt zo'n kaart weliswaar geen rechten, maar aangenomen kan worden dat in casu de Britse autoriteiten de kaart niet zonder meer hebben verstrekt. Mede nu verzoeker erg stellig was in zijn bewering dat hij in Engeland gevestigd was, had het, gelet op de reden dat een dergelijke kaart wordt afgegeven, voor de hand gelegen om duidelijkheid te krijgen over verzoekers status. Dat is in zoverre ook gebeurd, dat informatie is ingewonnen bij de dienstdoende vreemdelingdeskundige.

Hetgeen opvalt, is dat na diens mededeling dat verzoekers echtgenote de toegang diende te worden geweigerd, de KMar verder is gaan op twee sporen: enerzijds werd ingezet op de terugreis naar Engeland en anderzijds bestond kennelijk toch de behoefte om nadere informatie in te winnen.

Uit de verklaringen van de KMar-medewerkers kan worden opgemaakt dat men enerzijds graag behulpzaam is en zo nodig een telefoontje pleegt, maar dat anderzijds veel nadruk wordt gelegd op het feit dat het aan verzoeker was om één en ander aan te tonen. Zo verklaart KMar medewerker K. dat men niet met de Engelse collega's belt om na te vragen of verzoeker in Engeland studeert, omdat de bewijslast hiervoor bij verzoeker ligt; eventueel contact met de IND over de weigering tot toelating zou doorgaans via een leidinggevende of het Bureau Vreemdelingenzaken moeten verlopen, behoudens in zaken van openbare orde of gezondheidsproblemen.

De Europese regels op dit gebied zijn duidelijk: indien de burger van de Unie of het familielid dat niet de nationaliteit van een lidstaat bezit, niet over de vereiste reisdocumenten of, in voorkomend geval, over de nodige visa beschikt, stelt de betrokken lidstaat deze persoon alvorens tot uitzetting over te gaan binnen redelijke grenzen in de gelegenheid de vereiste documenten te verkrijgen dan wel zich deze binnen een redelijke termijn te laten bezorgen, dan wel op andere wijze te laten vaststellen of te bewijzen dat hij het recht van vrij verkeer en verblijf geniet. In paragraaf 2 van hoofdstuk 8 van het Vreemdelingenbesluit 2000 wordt hier verder invulling aan gegeven.

Verzoeker was over zijn status als EU-burger zeer stellig. Nu is hem weliswaar gevraagd om één en ander aan te tonen, maar het was al snel duidelijk dat hij kennelijk niet in staat was om die status (op korte termijn) te bewijzen. De beslissing dat zijn echtgenote de toegang tot Nederland diende te worden geweigerd nu verzoeker noch kon aantonen dat hij EU-onderdaan was, noch dat hij al minstens zes maanden in die andere lidstaat met haar heeft samengewoond was snel genomen, maar gelet op het belang van een goede voorbereiding van een beslissing en vanuit het oogpunt van hulpvaardigheid had het voor de hand gelegen om reeds dezelfde avond voorafgaande de weigering contact op te nemen met de IND en/of de Britse collega's en daarmee niet te wachten tot de volgende dag. In dat geval hadden verzoeker en zijn echtgenote wellicht diezelfde avond nog hun reis kunnen voortzetten. Dat er in dit geval geen verplichting was om contact op te nemen met de IND maakt dit niet anders. De Nationale ombudsman ziet aanleiding tot het doen van een aanbeveling.

De gedraging van de KMar is niet behoorlijk.

Ten slotte

Verzoeker heeft zich naast het feit dat hij en zijn vrouw hun reis niet konden vervolgen, beklaagd over manier waarop de KMar medewerkers hem en zijn vrouw hebben behandeld. Uit de verklaringen van de KMar medewerkers blijkt eenduidig dat zij verzoeker ter wille zijn geweest. Zij hebben uitgelegd wat de reden was voor het oponthoud en de weigering, zij hebben hem suggesties gedaan op welke wijze hij eventueel zou kunnen aantonen dat hij in Londen was gevestigd. Verder hebben zij ingezien dat verzoekers echtgenote erg afhankelijk was van haar echtgenoot en hebben zij tegen de geldende regels in ervan afgezien verzoekers echtgenote die nacht in een politiecel te laten overnachten en zijn zij behulpzaam geweest bij het regelen van een hotelovernachting. Nu verzoeker op dit punt zijn klacht verder niet heeft onderbouwd, is de conclusie dan ook dat wat er van de overige gang van zaken ook van zij, de KMar medewerkers zich hebben ingespannen om verzoeker en zijn echtgenote ter wille te zijn.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van de Koninklijke Marechaussee te Den Haag is gegrond wegens strijd met het vereiste van een goede voorbereiding.

De Nationale ombudsman heeft er met instemming kennis van genomen dat de Commandant Koninklijke Marechaussee het advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen en uit coulance een bedrag van € 396,- aan verzoeker heeft overgemaakt.

De Nationale ombudsman heeft er tevens met instemming kennis van genomen dat de KMar naar aanleiding van deze zaak contact reeds heeft opgenomen met de IND om duidelijkheid te krijgen over de te volgen procedure in vergelijkbare gevallen.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman geeft de minister van Defensie in overweging om de KMar te instrueren om indien twijfel bestaat of een vreemdeling/derdelander die in het bezit is van een zogenoemde artikel 10 verblijfskaart tot Nederland kan worden toegelaten, contact op te nemen met de Immigratie- en Naturalisatiedienst alvorens over te gaan tot weigering van de toegang tot Nederland.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

Bijlagen

REACTIE MINISTER

'Vreemdeling' in de zin van de Nederlandse Vreemdelingenwet en derhalve zijn de artikelen genoemd in deze wet niet op hem van toepassing. Verzoeker was namelijk ten tijde van het onderzoek in het bezit van een Nederlands paspoort en stond ingeschreven in de Nederlandse Gemeentelijke Basisadministratie. Derhalve kon hij niet aangemerkt worden als vreemdeling en kon zijn echtgenote geen aanspraak maken op de in het vreemdelingsbesluit geregelde vrije toegang tot Nederland.

Verzoeker kon ten tijde van het onderzoek door de KMar niet aantonen dat hij woonachtig was in Groot-Brittannië. Indien hij wel documentatie had kunnen overleggen waaruit bleek dat hij wel elders (dan in Nederland) woonachtig was dan zou verzoeker onder de werking van artikel 8.7 van het Vreemdelingenbesluit 2000 vallen waardoor hij aangemerkt werd als 'vreemdeling' voor de Nederlandse Vreemdelingenwet. In dat geval had zijn echtgenote niet de toegang tot Nederland geweigerd mogen worden. Overigens staat in artikel 4.10 van de Vreemdelingencirculaire omschreven welke verschillende mogelijkheden een verzoeker heeft om zijn relatie en het samenwonen in het buitenland aan te tonen teneinde aanspraak te kunnen maken op de regeling genoemd in artikel 8.9 lid 1 van het Vreemdelingenbesluit 2000. Verzoeker heeft op het moment van aankomst aan de grensdoorlaatpost niet aan de genoemde voorwaarden voldaan.

"In de samenvatting van de reactie van de brigadecommandant staat dat de maatregel "wel conform wetgeving was, echter niet in de geest van de wet". De betrokken medewerkers verklaren dit ook. Volgens verzoeker betekent dit dat de weigering van meet af aan onjuist was en dat de klacht gegrond is."

De weigering is conform vigerende wetgeving en is derhalve rechtmatig opgelegd. De Immigratie en Naturalisatie Dienst heeft echter op 8 april 2014 bepaald dat de maatregel opgeheven diende te worden, omdat deze niet in de geest van de wet was. Dit heeft geen directe invloed op de rechtsgeldigheid van de maatregel.

"In de overwegingen en conclusies van de klachtencommissie, die zijn overgenomen door de Commandant Koninklijke Marechaussee wordt aangegeven dat verzoekers echtgenote aanspraak kon maken op een afgeleid verblijfsrecht. Daarvoor gold dat verzoeker langer dan drie maanden in het Verenigd Koninkrijk had verbleven samen met zijn echtgenote en dat zij een gezinsleven hadden opgebouwd of bestendig. Dat sprake is van een gezinsleven hebben verzoeker en zijn echtgenote ten tijde van de controle niet aannemelijk kunnen maken dan wel voldoende over kunnen brengen. Volgens verzoeker hebben zij geen ruimte gekregen om informatie aan de KMar voor te leggen. Op het moment dat verzoeker iets wilde zeggen, zou zijn gedreigd dat zijn echtgenote in bewaring zou worden gesteld."

3. Kunt u aangeven in hoeverre verzoeker en zijn echtgenote de mogelijkheid hebben gekregen om aan te tonen dat ze aan de voorwaarden voldeden?

Verzoeker heeft tijdens de inreis-controle op de grensdoorlaatpost mondeling aangegeven in Groot-Brittannië te wonen en te studeren. Verzoeker heeft tijdens de inreis-controle op de grensdoorlaatpost mondeling aangegeven in Groot-Brittannië te wonen en te studeren. Hierop is door de medewerkers van de Koninklijke Marechaussee aan verzoeker gevraagd naar documenten om dit te kunnen staven. Hier kon door verzoeker echter niet aanworden voldaan, ook niet na herhaaldelijk verzoek. Er konden geen documenten overgelegd worden aan de hand waarvan de verklaring van verzoeker kon worden bevestigd.

De betrokken medewerkers herkennen zich niet in het beeld dat door verzoeker geschetst wordt, waarin hij geen mogelijkheid of ruimte heeft gehad om informatie aan de KMar-medewerkers voor te leggen. Ook bij het dreigen met in bewaring stellen kan geen beeld gevormd worden, temeer, omdat dit geen rechtsmiddel is dat in een dergelijk geval opgelegd kan worden. Er is hier geen juridische basis voor.

"Als sprake is van partners die niet zijn getrouwd of geregistreerd, dan stelt de Richtlijn 2004/38 als voorwaarde dat er sprake is van een deugdelijk bewezen duurzame relatie. Die voorwaarde wordt niet gesteld bij echtgenoten. Verzoeker en zijn echtgenote waren en zijn gehuwd.

Het lijkt er dus op dat verzoeker en zijn echtgenote niet hoefden aan te tonen dat sprake was van een duurzame relatie."

Het gestelde is juist. Echtgenoten hoeven de duurzaamheid van de relatie niet aan te tonen. Echter om gebruik te maken van de in artikel 8.9 van het Vreemdelingenbesluit 2000 genoemde mogelijkheid om als echtgenote visumvrije toegang tot Nederland te verkrijgen, dient de verzoeker 'Vreemdeling' te zijn conform artikel 8.7 van het Vreemdelingenbesluit 2000 en dus woonachtig te zijn buiten Nederland.

Niet de duurzaamheid van de relatie maar de woonplaats van de verzoeker diende aangetoond te worden.

Deze regeling is in de wet opgenomen om schijnhuwelijken tegen te gaan. Een dergelijk huwelijk wordt vaak aangegaan zonder duurzame relatie voor het verkrijgen van een verblijfsrechtelijke status binnen de Europese Unie. In een recente uitspraak van de Raad van State (ABRS, 20-08-2014 201011889/1/V2), is gesteld dat enkel gehuwd zijn niet voldoende is voor een afgeleid verblijfsrecht.

In dit geval werd over de woonplaats van verzoeker getwijfeld. Verzoeker stond volgens de Gemeentelijke Basis Administratie in Nederland ingeschreven en hij kon aan de hand van documenten niet aantonen dat hij in Groot-Brittannië woonde of heeft gewoond waardoor hij Burger van de Unie is geworden.

"Volgens verzoeker kregen zij op 8 april 2014 pas na 17.00 uur te horen dat de toegangsweigering is ingetrokken en kreeg zijn echtgenote haar paspoort terug. Uit de informatie van de KMar blijkt dat het besluit kort na 14.00 uur is genomen."

Op 8 april 2014 omstreeks 14:30 uur is de beslissing van de Immigratie en Naturalisatiedienst met betrekking tot het intrekken van de toegangsweigering mondeling meegedeeld aan verzoeker en zijn echtgenote. Vervolgens is op 8 april 2014 om

15:22 uur het proces 'Alsnog toelaten geweigerde vreemdeling' opgestart en is de weigeringsstempel in het paspoort van de echtgenote geannuleerd.

Het is voor de betrokken medewerkers van de Koninklijke Marechaussee niet meer te achterhalen op welk tijdstip verzoeker en zijn echtgenote hun weg hebben kunnen vervolgen. Het lijkt echter zeer onwaarschijnlijk dat dit op 8 april 2014 om 17:00 uur heeft plaatsgevonden. Verzoeker en zijn echtgenote zijn niet langer dan strikt noodzakelijk opgehouden, dit is tevens tijdens de hoorzitting van de klachtencommissie naar voren gekomen.

"In het paspoort van verzoekers echtgenote staat een stempel (bijlage) met daarboven geschreven "cancelled". Verzoeker en zijn echtgenote zijn bang dat dit stempel in de toekomst problemen voor verzoekers echtgenote of oponthoud op luchthavens kan opleveren."

Dit stempel houdt in dat de eerder aangebrachte weigeringsstempel geannuleerd is. De weigeringsstempel is conform artikel 6.4 onder b van het Schengenhandboek aangebracht. De annulering van de weigeringsstempel is conform artikel 6.6 van het Schengenhandboek aangebracht.

De aangebrachte stempel in het paspoort heeft naar verwachting geen (nadelige) gevolgen voor een eventuele volgende reis naar het Schengengebied. Bij ieder verzoek om toegang tot het Schengengebied wordt opnieuw getoetst of aan de voorwaarden voor binnenkomst is voldaan. Het aanwezig hebben van een geannuleerde weigeringsstempel is geen reden tot weigering en zal ook niet worden meegenomen in de toetsing aan de voorwaarden voor binnenkomst bij een volgend bezoek.

Voor medewerkers van de Koninklijke Marechaussee vinden op regelmatige basis theoriedagen plaats, waarbij actuele wet- en regelgeving worden aangehaald. Tijdens deze theoriedagen worden situaties besproken die hebben plaatsgevonden en op welke wijze hierop gehandeld dient te worden. Tevens worden actuele wijzigingen in wet- en regelgeving bijgehouden door Bureaus Executieve Ondersteuning op de brigades en Bureau Vreemdelingenzaken van de Koninklijke Marechaussee, Brigade Brabant Zuid te Eindhoven. De actuele wijzigingen in wet- en regelgeving wordt op theoriedagen meegedeeld aan de medewerkers van de brigades.

Bij twijfel is het voor de medewerker mogelijk ruggespraak te houden met de Hoofd Doorlaatpost, tevens Hulpofficier van Justitie, die aanwezig is op de Brigade te Eindhoven. De medewerker heeft daarnaast de beschikking over KOWA (KMar Operationele Werkvloer Activiteiten), een applicatie waarin actuele wet- en regelgeving is opgenomen en tevens werkprocessen zijn beschreven. Tijdens kantooruren is het Bureau Vreemdelingenzaken en het Bureau Executieve Ondersteuning aanwezig. Deze bureaus dienen tevens als aanspreekpunt. Ook kan er ruggespraak worden gehouden met de Immigratie en Naturalisatiedienst en collega's op de Brigade Eindhoven en op het District Koninklijke Marechaussee Schiphol.

Het komt vaker voor dat een toegangswegering wordt ingetrokken. Dit kan te maken hebben met de bereikbaarheid van andere instanties waar informatie opgevraagd dient te worden. Het komt niet regelmatig voor dat dit pas na 24 uur gebeurt, zoals in deze casus aan de orde was.

Tenslotte

De klacht van verzoeker spitst zich toe op het volgende:

Verzoeker meent slecht te zijn behandeld door ambtenaren van de Koninklijke Marechaussee, omdat hij en zijn echtgenote, 24 uur onnodig opgehouden zouden zijn.

Volgens verzoeker heeft hij geen woord mogen zeggen en was hij onderwerp van totale respectloosheid. De ambtenaren van de Koninklijke Marechaussee betoonden naar zijn mening geen medeleven.

Verzoeker heeft een claim tot schadevergoeding van € 5000,- ingediend wegens onder meer het verpesten van de vakantie, de slechte behandeling, het vasthouden van zijn vrouw zonder geldige reden en de extra kosten die hij heeft moeten maken.

Conclusie

Commandant Koninklijke Marechaussee (CKMar) heeft kennis genomen van het verslag van bevindingen en het advies van de Klachtencommissie en kon zich vinden in de overwegingen van de Klachtencommissie. De beslissing is dan ook in overeenstemming met het advies van de Klachtencommissie en de daaraan ten grondslag liggende motivering. Dit betekent dat ik de klacht ongegrond acht.

Dit neemt echter niet weg dat CKMar) het betreurt dat verzoeker samen met zijn echtgenote geruime tijd heeft moeten wachten voordat bekend werd dat de toegangswegering uiteindelijk werd ingetrokken en dat verzoeker tot het moment van intrekking van de toegangswegering niet beter wist dan dat zijn echtgenote in zijn ogen onterecht terug moest naar Londen. Voor de opgetreden vertraging in de afhandeling van de klacht heeft de CKMar zijn verontschuldiging aangeboden. Daarnaast heeft de CKMar het advies van de Klachtencommissie overgenomen om uit coulance - dus rechtens onverplicht - een bedrag van € 396,- aan verzoeker over te maken. Voor zover mij bekend, heeft de verzoeker niet gereageerd op de aangeboden coulance betaling.

VERKLARINGEN KMAR-MEDEWERKERS

Verklaring KMar medewerker B.

Ik kan me niet vinden in het verhaal van verzoeker dat hij verzoeker geen ruimte heeft gegeven om iets te zeggen of aan te tonen. Ik was verbaasd toen ik hoorde dat verzoeker een klacht had ingediend. In de zestien jaren waarin ik voor de KMar werk heb ik niet eerder een klacht gekregen over een gebeurtenis waarbij ik betrokken was. Van collega's hoor ik vaak dat ik heel geduldig ben.

Mijn collega die bij de gebeurtenis was betrokken, heeft dit ook nog tegen mij gezegd. Ze zei dat ze blij was dat ik er bij was, omdat ik altijd zo rustig blijf. Ik probeer de ander altijd netjes te behandelen. De tweedelijnscontrole van verzoekers echtgenote op 7 april 2014 is rond 20 uur 's avonds begonnen. Wegens de privacy vinden tweedelijnscontroles

plaats in een aparte ruimte. Zo ook de controle van verzoekers echtgenote. Zo'n controle kost altijd wat tijd, omdat de computer eerst aangezet moet worden, de betrokken personen wat te drinken wordt aangeboden, apparaten gereed moeten worden gemaakt voor het maken van vingerafdrukken en foto's, en relevant bewijs moet worden gezocht. Op de betreffende computer, die nieuw was, was het visumafgiftesysteem nog niet geïnstalleerd. Mijn collega en ik constateerden dat mevrouw een art. 10 verblijfskaart had, dat meneer een Nederland paspoort had en dat hij in Nederland in de gemeentelijke basisadministratie stond ingeschreven. Mijn collega en ik meenden toen dat mevrouw een visum nodig en dat dat visum bij de grens kon worden verstrekt Omdat de computer niet gereed was om dat visum op te maken, hebben wij onze teamleider (hoofd doorlaatpost) gebeld en gevraagd om aan de vreemdelingdeskundige te vragen of het handmatig kon worden uitgeschreven. Wij kregen even later teruggekoppeld van onze teamleider dat mevrouw de toegang moest worden geweigerd, omdat meneer geen EU-burger is en zijn echtgenote dus al in het bezit had moeten zijn van een visum. Wij hebben deze boodschap vervolgens aan verzoeker en zijn echtgenote overgebracht. Verzoeker bracht daar tegenin dat zij in Engeland woonden en dat hij er studeerde. Mijn collega en ik hebben aan verzoeker voorgehouden dat op basis van zijn inschrijving in Nederland aangenomen wordt dat hij geen EU-burger is. Verder hebben wij suggesties gedaan hoe hij kon aantonen dat hij wel in Engeland woonde en studeerde, zoals met een Engelse studentenpas of een abonnement voor het Engelse openbaar vervoer. Verzoeker had dit allemaal niet. Verzoeker liet een uitdraai zien van een website van de ambassade. Ik heb toen gezegd dat ik niet kon afgaan op de informatie van de ambassade maar alleen op wetten, Ik heb hierover nog tegen verzoeker gezegd dat het vervelend is voor verzoeker dat de informatie op de website waarschijnlijk niet klopt en dat verzoeker dit zeker onder de aandacht van de ambassade moet brengen. Verzoeker heeft de uitdraai nog een paar keer laten zien aan mijn collega en aan mij. Ik heb uiteindelijk tegen verzoeker gezegd dat hij moest stoppen met het steeds opnieuw tonen van de uitdraai. Ik meen me te herinneren dat het een uitdraai was van de Engelse ambassade. Voor Engeland gelden wellicht andere regels. Het klopt niet dat we hebben gezegd of bedreigd dat we verzoekers echtgenote in bewaring zouden stellen. We hebben uitgelegd wat de procedure is rondom het insluiten bij het cellencomplex. Maar we begrepen ook dat verzoekers echtgenote erg afhankelijk was van verzoeker. Dit vertelde verzoeker ons en wij merkten dit. Zo sprak zij helemaal geen Engels. Ik heb met verzoeker meegedacht en heb aangegeven dat ik in het verleden heb meegemaakt dat iemand aan wie de toegang was geweigerd mocht overnachten in het hotel bij de luchthaven, Ik stelde voor dat ik een balletje op zou gooien hierover. Wie uiteindelijk officieel heeft besloten dat verzoeker en zijn echtgenote daar mochten overnachten — de IND of de KMar — dat weet ik niet. Ik hoorde telefonisch van mijn teamleider dat het in orde was dat zij in het hotel konden overnachten, Ik kan me niet meer herinneren hoe verzoeker heeft gereageerd toen hij hoorde dat ze in het hotel konden overnachten. Waarschijnlijk had ik dit een paar dagen later nog wel geweten maar aangezien het nu meer dan een jaar geleden is weet ik dit niet meer. Ik heb met verzoeker en zijn echtgenote afgesproken dat zij zich die volgende ochtend rond half zes a zes uur zouden melden op het kantoor van de KMar op de terminal. Ik begon die volgende ochtend om 07.00 uur. Mijn werkdag was om 15:30 afgelopen. Ik weet zeker dat ik die middag nog

aan verzoeker heb verteld dat de toegangswijering was opgeheven. Verzoeker en zijn echtgenote hadden dus al voor 15.30 uur duidelijkheid. Omdat het paspoort bij de brigade lag en eerst overgebracht moest worden naar de KMar op Eindhoven Airport, kon het paspoort toen niet direct aan verzoekster worden teruggegeven. Hoe laat het paspoort is teruggegeven weet ik niet. Het klopt niet dat verzoekers echtgenote meer dan 24 uren niet de vrije doorgang had. Gelet op het tijdstip van de tweedelijnscontrole op 7 april om 20:00 uur en het einde van mijn werkdag op 8 april om 15:30 uur heeft het zeker geen 24 uren geduurd voordat ze duidelijkheid hadden dat zij beiden toegang hadden. Ik heb er constant alles aan gedaan om de situatie zo prettig mogelijk te laten verlopen. Als voorbeeld noem ik dat ik ervoor heb gekozen om verzoekers echtgenote niet mee te laten vliegen op een vlucht waar een stoel beschikbaar was, omdat verzoeker steeds aangaf dat zijn echtgenote erg van hem afhankelijk was. Die indruk kreeg ik ook. Bovendien zou het vliegtuig kort daarna vertrekken waardoor verzoekster zou moeten meegaan in de haast om alles in orde te krijgen en de kans dat de vlucht gemist werd was aanwezig. Om de vlucht voor verzoekers echtgenote zo prettig mogelijk te maken, is toen besloten om te wachten op een latere vlucht waar twee stoelen beschikbaar waren.

Ik blijf op de hoogte van veranderingen in wet- en regelgeving door o.a. e-mails van het Bureau Vreemdelingenzaken van de KMar. In die e-mails staat bijvoorbeeld dat er een uitspraak is van een rechtbank en wordt kort uitgelegd wat de relevantie daarvan is. Op deze manier weten we direct of er iets belangrijks speelt waar we rekening mee moeten houden bij ons werk. Daarnaast worden theoriedagen verzorgd door het Bureau Vreemdelingenzaken. Dat is brigadebreed. Daarin worden ook casussen besproken. Over de vreemdelingdeskundige kan ik vertellen dat deze bepaalde handelingen van de KMar-medewerkers checkt, zoals toegangswijeringen. Als we vragen hebben, kunnen we het Bureau Vreemdelingenzaken bellen of de vreemdelingdeskundige. Het Bureau gaat meestal rond 17.00 uur dicht. Als je hierna een vraag hebt, kun je altijd de vreemdelingdeskundige bellen, want die heeft een pikettelefoon.

Verklaring KMar medewerker K.

Bij de paspoortcontrole van de vlucht vanuit Londen stond ik aan de zijkant. De collega die het paspoort van mevrouw controleerde, had wat twijfels en daarom nam ik haar mee voor de tweedelijns controle. Die controle vond plaats in een aparte ruimte waar bureaus en computers staan. Kort nadat verzoeker en mevrouw hadden plaatsgenomen kwam mijn collega B erbij, omdat ik doorhad dat het meer werk was dan een paar vragen stellen. Wij dachten toen dat mevrouw in aanmerking kwam voor een gratis visum, omdat zij familielid van een Unieburger was. Wij dachten aan de België-route. Die houdt in dat als een Nederlander in bijv. België woont, zijn echtgenote (een derdelander) daar een verblijfsvergunning heeft en hij vervolgens terugkeert naar Nederland samen met zijn echtgenote, zij een gratis visum krijgt. Hiervoor hadden we haar vingerafdrukken nodig. We zijn eerst bezig geweest om de vingerafdrukken te krijgen. Dit kostte tijd, omdat de benodigde apparaten niet goed meewerkten. Uiteindelijk bleek dat we het programma waarmee we het visum konden uitdraaien nog niet was aangemeld waardoor we het visum niet konden aanmaken. Het heeft een uur geduurd voordat wij aan de teamleider

hebben gevraagd of wij het visum handmatig mochten uitschrijven. Ik was bezig met de formulieren en mijn collega B. was met verzoeker in gesprek en heeft contact gehad met onze teamleider. Mijn collega heeft toen onze teamleider gebeld en gevraagd of we het visum handmatig mochten uitschrijven. Vroeger mochten we dat en deden we dat ook. Maar nu mag dat eigenlijk niet meer. Achteraf bleek dat verzoeker in Nederland stond ingeschreven en dus geen sprake was van een soort België-route. Ik weet niet meer wanneer wij erachter kwamen dat verzoeker in Nederland stond ingeschreven. Onze teamleider heeft contact opgenomen met de vreemdelingensdeskundige en de casus voorgelegd. Onze teamleider belde ons terug en liet ons weten dat we mevrouw de toegang moesten weigeren omdat ze niet in het bezit was van een visum. Ze had het visum in Engeland moeten aanvragen. De België-route ging niet op voor haar, omdat Engeland geen Schengenland is. Daarnaast speelde mee dat verzoeker in Nederland stond ingeschreven in het GBA en er dus geen sprake kon zijn van het uitoefenen van EU-rechten buiten Nederland. We hebben suggesties gedaan hoe hij kon aantonen dat hij in Engeland woonde. Hij stelde in Engeland te studeren en daarom hebben wij bijvoorbeeld naar een studentenpas gevraagd. Dit had meneer niet. Verzoeker stond in Nederland ingeschreven en kon niet aantonen dat hij in Engeland woonde. Ook kon hij niet aantonen dat hij en mevrouw een duurzame relatie hadden. In het paspoort van mevrouw zat een verlopen visum van twee jaar geleden. Hierop stond dat zij gehuwd waren, maar dat document was al twee jaar oud. De eis van een duurzame relatie wordt gesteld in verband met het tegengaan van schijnhuwelijken. Als verzoeker wel had kunnen aantonen dat hij in Engeland studeerde dan hadden wij opnieuw met de vreemdelingensdeskundige gebeld en gevraagd of dit verschil maakte. Wij zitten niet te wachten op een weigering. Ik had mevrouw niet willen weigeren, maar had geen keuze. Wij bellen niet met de Engelse collega's om na te vragen of verzoeker in Engeland studeert, omdat de bewijslast hiervoor bij verzoeker ligt. We kregen de indruk dat meneer niet naar ons luisterde. Hij bleef herhalen dat zijn echtgenote geen visum nodig had en dat dit op de website van de ambassade stond. Wij hebben verzoeker uitgelegd dat zijn vrouw werd geweigerd, waarom en wij hebben hem gevraagd of hij iets kon aantonen waardoor de situatie misschien zou veranderen. Wij hebben ook uitgelegd dat wij afgaan op de tekst van de Wet en dat wij niet kunnen afgaan op tekst op een website van een ambassade. Iedereen kan zo'n tekst aanpassen. Wij hebben er niet veel aandacht aan besteed. Ik heb niet gecontroleerd wat de ambassade stelde. Verzoeker bleef herhalen dat zijn echtgenote geen visum nodig had. We hebben een paar keer uitgelegd waarom mevrouw was geweigerd en dat zijn echtgenote zou worden ingesloten in een politiecel omdat ze pas die volgende dag kon vliegen. We hebben de procedure wel 100 keer uitgelegd. Maar we kregen de indruk dat de boodschap niet binnen kwam bij verzoeker. Verzoeker zat in zijn eigen wereld. Ik begrijp dat ook wel. Verzoeker had veel stress door de controle en bij stress luister je niet goed. Meneer zat erg in zijn emotie, maar hij was niet onbeleefd of vervelend. Meneer is wel boos geworden, maar het was niet zo dat het onacceptabel was. Ik, mijn collega B. en de teamleider hebben verzoeker uitleg gegeven. Wij hebben nooit gezegd dat mevrouw in bewaring zou worden gesteld. Die bevoegdheid hebben wij niet bij grensbewaking. Iemand die de toegang tot Nederland wordt geweigerd, mag Nederland niet in. De procedure is dan dat die persoon diezelfde dag terugvliegt naar waar hij/zij vandaan kwam. Als er diezelfde dag geen vlucht meer gaat,

dan moet de persoon worden ingesloten in een politiecel. Meneer bleef volhouden dat mevrouw geen visum nodig had. Op een gegeven moment hebben we verzoeker genegeerd, omdat hij hetzelfde bleef zeggen. Het was ook al laat en je wilt de weigering kunnen afronden. De controle zal ongeveer om 20 uur zijn begonnen en om 24 uur was het einde van mijn diensttijd. Verzoeksters echtgenote was erg rustig tijdens de tweedelijnscontrole. Ze heeft al die tijd rustig op het bankje gezeten en is alleen opgestaan om naar het toilet te gaan. Ze heeft ook gehuild. Ze was emotioneel erg afhankelijk van verzoeker. Zo moest hij zelfs mee naar het toilet. Ze sprak geen Engels. Al het contact is via verzoeker verlopen. Het duurt lang om de weigeringsformulieren op te maken. Dit formulier bestaat uit ongeveer tien pagina's en het moet worden aangepast omdat het op Schiphol is geschreven. We hebben geprobeerd om vol te houden dat mevrouw zou worden ingesloten. We hebben deze mededeling ook een paar keer herhaald zodat ze konden wennen aan dat idee. In een later stadium zijn we begonnen over de hotelovernachting. We dachten deze mensen zullen de volgende dag wel weer verschijnen en mevrouw was zo afhankelijk van haar man dat wij ze niet wilden opsplitsen. Mijn collega en ik overlegden met elkaar of we zouden proberen om verzoeker en zijn echtgenote in een hotel te laten overnachten. Dit deden we door briefjes naar elkaar te schuiven waarop dit stond. We wilden verzoeker hier niet gelijk van op de hoogte stellen, omdat we wilden voorkomen dat meneer valse hoop zou krijgen. Mijn collega heeft overleg gehad met de teamleider over de hotelovernachting. Ik weet niet of de teamleider hier zelf over heeft beslist of dat de vreemdelingdeskundige de beslissing heeft genomen. Uiteindelijk kwam de teamleider mededelen dat verzoeker en zijn echtgenote in het hotel konden overnachten. Ik kan me niet herinneren hoe verzoeker reageerde toen hij dit hoorde. Het is uitzonderlijk dat mevrouw in het hotel kon overnachten. Het is niet de juiste procedure, omdat iemand dan kan verdwijnen. Formeel is haar de toegang tot Nederland geweigerd. Maar door haar naar het hotel te laten gaan, heeft ze toch toegang gekregen. De formele gang van zaken is dat iemand wordt ingesloten tot de eerst volgende vlucht. We maken wel vaker een afweging of we mensen insluiten. Zo kunnen we een gezin niet insluiten.

Op 8 april is de toegangsweigering ingetrokken. Dit was op verzoek van de IND. Volgens de IND was de weigering wel volgens de letter van de wet maar niet in de geest van de wet. Ik vind dat de IND dat dan in de wet moet zetten. Ik ga af op wat er in de wet staat. Op verzoek van de IND is er geen inreisstempel geplaatst. Mevrouw heeft ook geen visum gekregen. De weigeringsstempel is doorgehaald. Dit heeft geen consequenties bij een volgende controle. Er zal waarschijnlijk wel extra worden gekeken, omdat eerder was geweigerd. Rond half drie hoorden wij van de beslissing van de IND dat mevrouw niet moest worden geweigerd en wij hebben rond drie uur/half vier de formulieren opgemaakt. Op 8 april had ik weer late dienst. Ik begon om 14.00 uur in het service en informatiecentrum. Mijn collega B. is toen ook bij me komen zitten en toen heb ik de formulieren voor het intrekken van de weigering opgemaakt. Ik heb verzoeker en zijn echtgenote niet gezien die dag. Op 8 april gingen er twee vluchten naar Londen (Om 8.00 uur en 14.30 uur). Op de vroege vlucht was er nog een plek. Wij hebben voor de latere vlucht gekozen, omdat er nog maar weinig tijd was om de vlucht te halen en mevrouw dan alleen zou moeten reizen. Verzoeker zou dan met de tweede vlucht die dag reizen. Door

voor de latere vlucht te kiezen, konden zij samen reizen. Het Bureau Vreemdelingenzaken gaat pas om 8.00 uur 's morgen open en de eerste vlucht was om 8.00 uur die ochtend dus er was voor die vlucht geen overleg mogelijk. De regel is dat iemand die is geweigerd met de eerst volgende vlucht mee moet. Ik weet niet waarom het Bureau vreemdelingenzaken de dag na de weigering behoefte had aan verificatie van de toegangsweigering. Ik weet niet wie er contact heeft gelegd met de Engelse collega's. Dit staat in de e-mailwisseling tussen de KMar en de IND. Ik zal u die e-mails later geven. Op 8 april is er gebeld met de Engelse collega's en toen bleek dat in hun systeem stond dat verzoeker en mevrouw de afgelopen zes maanden op hetzelfde adres stonden ingeschreven. Op 8 april kwam pas de kwestie over het aantonen van de duurzame relatie aan de orde. Op 7 april speelde alleen het probleem dat hij in Nederland stond ingeschreven. De taakverdeling tussen de IND en de KMar bij weigeringen is zo geregeld dat wij als sprake is van openbare orde of gezondheidsproblemen, dat wij dan de casus voorleggen aan de IND. De IND beslist dan over een weigering. In alle andere gevallen mag de KMar zelfstandig weigeren. Het is afhankelijk van de dienstdoende teamleider wie het contact met de IND legt. Soms doen wij het zelf en soms de teamleider. Kwesties rond een artikel 10 verblijfskaart lossen wij in principe zelf op. Het is het uitgangspunt dat de vreemdeling die toegang wil, zelf aantoont dat hij aan de voorwaarden voldoet. Maar we zullen er wel alles aan doen om het op te lossen. Als wij kunnen helpen door een telefoontje te plegen, doen wij dat uiteraard. In het geval van verzoeker en zijn echtgenote lag de bal bij hen om aan te tonen dat meneer in Engeland woonde en dat zij een duurzame relatie hadden. Maar zij konden niks aantonen. Daarnaast stond meneer ingeschreven in Nederland. Wij zagen geen aanleiding om achter informatie aan te gaan. Ik zie regelmatig een art. 10 verblijfskaart, maar het blijven lastige zaken. Het is dan de vraag welke situatie van toepassing is. Tijdens de tweedelijnscontrole heb ik de mogelijkheid om dat te beoordelen. Het is vaak niet lastig om te bepalen wat de situatie is, maar je hebt net iets meer tijd nodig en daarvoor kun je de tweedelijnscontrole gebruiken. Vaak ben ik snel klaar met die beoordeling. Tijdens een tweedelijnscontrole kun je bijvoorbeeld ook met de vreemdelingenexpert of het Bureau vreemdelingenzaken bellen. Het Bureau vreemdelingenzaken bestaat uit drie collega's. Dit bureau kun je bellen tijdens kantooruren. Zij verzorgen bijvoorbeeld de administratie naar de IND. De vreemdelingenexpert is een luitenant en hij is echt voor de inhoud en de regelgeving. Hij heeft aangegeven dat mevrouw de toegang moest worden geweigerd.

We blijven op de hoogte van de EU-regelgeving door theoriedagen. Op onze computers staat het programma KOWA. Hierin staan alle processen beschreven. Daarin kun je een proces aanklikken en dan vind je de toepasselijke informatie. Bij de paspoortcontrole hebben we ook een computer tot onze beschikking. Daarin vinden we terug welke nationaliteiten een visum nodig hebben. Dit kun je controleren in de eerstelijnscontrole.

Als deze situatie zich weer voordoet, zou ik het niet anders doen. Ik was wel verbaasd toen ik hoorde dat verzoeker een klacht had ingediend. Het is geen gekke of vervelende casus. Ik begrijp niet dat meneer zich onheus bejegend voelt. Hij heeft dit ook niet geconcretiseerd. De klachtencommissie heeft dit tijdens de hoorzitting ook aan hem gevraagd en toen kon hij ook geen concrete aanknopingspunten noemen.

Verklaring KMar medewerker T.

Ik was op 7 april 2014 de officier van dienst. Ik ben de teamleider van de medewerkers die die avond de tweedelijnscontrole van verzoekers echtgenote uitvoerden. Ik was in eerste instantie niet inhoudelijk bij de zaak betrokken. Theoretisch gezien zou de weigering langs mij heen kunnen gaan. De medewerkers hebben mij gebeld met een adviesvraag. Zij wilden weten of mevrouw mocht worden toegelaten, zij had een artikel 10 kaart en hij stond in de GBA in Nederland ingeschreven. Het zou kunnen dat zij mij belden om te vragen of zij een visum handmatig mochten uitschrijven. Ik wist het antwoord niet en daarom heb ik contact gelegd met een medewerker van de executieve ondersteuning (...). Hij weet veel van het vreemdelingenrecht. Hij is onze vreemdelingensdeskundige en onofficieel hoofd van het Bureau Vreemdelingenzaken van de Brigade Brabant Zuid. Ik heb hem de casus voorgelegd en hij vertelde mij dat er een harde weigeringsgrond was. Dit heb ik teruggekoppeld aan mijn collega's. Ik hoorde van mijn collega's dat er strubbelingen waren; dat meneer zijn echtgenote niet alleen wilde laten. Volgens het reguliere proces had verzoekers vrouw in een politiecel moeten verblijven totdat zij met een vlucht terug kon. Het aanbod om verzoeker en zijn echtgenote in het hotel te laten overnachten is niet regulier, maar naar mijn inschatting was er geen vluchtgevaar. Wij hebben haar paspoort ook gehouden en afgesproken dat ze zich de volgende ochtend zouden melden op de brigade. Dat is ook gebeurd. Verzoekers echtgenote voldeed niet aan de voorwaarden voor een gratis visum. Het is lastige materie. Als verzoeker in het buitenland duurzaam verblijf heeft dan wordt hij gezien als een vreemdeling voor de Vreemdelingenwet en dan mag de vrouw naar Nederland met een gratis visum. Belangrijk was dat verzoeker in Nederland stond ingeschreven en de Nederlandse nationaliteit heeft. Daarmee is hij geen vreemdeling voor het vreemdelingenbesluit. Die art.10 verblijfskaarten zijn binnen de KMar onderwerp van gesprek geweest, omdat die kaarten fraudegevoelig zijn. De kaarten worden gebruikt om mensen Nederland binnen te krijgen, terwijl zij eigenlijk niet voldoen aan de voorwaarden voor toegang. Het besluit om de toegang te weigeren is een besluit dat de opsporingsambtenaar zelfstandig mag nemen. In mijn functie als teamleider word ik ingezet als Officier van Dienst en Hulpofficier van Justitie. Hiermee ben ik eindverantwoordelijk voor de operationele zaken die plaatsvinden tijdens de dienst. Binnen het werk van een team is de tweede teamleider met name belast met de inhoudelijkheid van de operationele processen en de sturing en kwaliteitsborging hierop. In mijn functie van eerste teamleider heb ik met name een managementrol en ben verantwoordelijk voor het goed functioneel laten draaien van het team. Dit houdt niet in dat ik geen inhoudelijke kennis heb, echter is deze in meerdere mate aanwezig bij de op operationeel gebied meer ervaren tweede teamleider.

Na de telefonische mededeling, ben ik naar mijn collega's gelopen. Verzoekers echtgenote was heel timide. Zij volgde verzoeker. Verzoeker wilde graag zijn verhaal doen. Ik kreeg de indruk dat hij niet wilde luisteren. Dit leid ik al uit de omstandigheid dat hij steeds dezelfde feiten naar voren bracht, terwijl ik op basis van diezelfde feiten zijn conclusies weerlegde. Ik heb verzoeker de procedure en de reden van de weigering uitgelegd. Ik kan me niet meer herinneren hoe het gesprek is geëindigd. Wat ik me nog wel herinner is dat meneer content was met de beslissing over het hotel. Daar ben ik toen

bij geweest. Ik was eerder weggegaan bij de controle en later ben ik nog even gaan kijken. Over de hotelovernachting heb ik telefonisch overleg gehad met de vreemdelingendeskundige. Eerst zijn de weigeringsformulieren opgemaakt en daarna is pas aan verzoeker verteld dat hij in een hotel mocht overnachten samen met zijn vrouw. Toegangsweigeringen komen zo'n 3 a 4 keer per week voor. In een vergelijkbare casus zou ik misschien wel weer de toegang weigeren. Als overleg met de IND nodig is, dan legt de KMar-medewerker zelf niet dat contact. Dat doet de leidinggevende of het Bureau Vreemdelingenzaken. Ik hoorde een paar dagen later over de intrekking van de weigering. Ik heb dit verder niet uitgezocht of nagevraagd. Ik weet niet waarom de IND wilde dat de weigering werd ingetrokken, Ik zou niet weten wanneer er contact is gelegd met de Engelse collega's. Ik weet niet waarom het Bureau vreemdelingenzaken behoefte had om de weigering te checken. Het Bureau heeft een controlefunctie voor de processen-verbaal; meer op het proces dan op de inhoud. Er werken drie mensen. Het zijn wachtmeesters die eerst operationeel gewerkt hebben en dan zijn doorgegroeid. Voor het werk moeten vaak veel formulieren worden opgemaakt. We moeten ook formulieren opmaken voor ketenpartners. Het systeem waarin de documenten worden opgemaakt — VBS systeem - is niet altijd even gebruiksvriendelijk. Gelet op het aantal weigeringen en wisselende diensten, hebben de KMar-medewerkers ook niet zo vaak te maken met een toegangsweigering dus hebben ze ook niet zo veel ervaring in het opmaken van de stukken. Het Bureau vreemdelingenzaken controleert of de formulieren juist zijn ingevuld. Het opmaken van de weigeringsformulieren duurt lang. De bewijslast dat voldaan wordt aan de voorwaarden voor toegang ligt bij de aanvrager. Wij verlenen tot op zekere hoogte service. Onze organisatie is ook niet zo ingericht dat wij het een en ander moeten bewijzen of uitzoeken. Wel kunnen wij gerichte vragen stellen zodat mensen weten wat zij moeten aantonen. In dit geval hebben we meer gedaan dan we hoefden (zoals de hotelovernachting en het bellen naar de Engelse collega's). Daarom gaat het me zo aan het hart dat mijn collega's beschuldigd worden van onheuse bejegening. Je kunt je Organisatie niet zo inrichten dat je dit soort dingen gaat onderzoeken, dan zou je een nieuw onderzoeksteam moeten oprichten, Ik kan me niet vinden in de omschrijving die verzoeker geeft van mijn collega's dat zij verzoeker en zijn echtgenote onheus zouden hebben bejegend. Ik ben er niet bij geweest, maar zij zijn mijn meest ervaren medewerkers en hebben veel levenservaring. Bij andere medewerkers die wat jonger en minder ervaren zijn, zou ik het me nog enigszins kunnen voorstellen maar bij hen absoluut niet. Ik kan me voorstellen dat zij op een gegeven moment wat resoluter zijn gaan praten omdat meneer de indruk gaf niet te willen luisteren. Na de hotelovernachting van verzoeker en zijn echtgenote, is het niet nog een keer voorgekomen dat een hotelovernachting is aangeboden aan vreemdelingen aan wie de toegang is geweigerd. Deze hotelovernachting is voor zover ik weet de eerste hier in Eindhoven.

Over het bijhouden van kennis kan ik het volgende vertellen. Elk jaar zijn er vier theoriedagen. Dan worden ook vreemdelingen casussen besproken. Daarnaast is er iedere ochtend een briefing waarin eventuele belangrijke wijzigingen in de regelgeving worden doorgegeven. Wij doen niet aan intervisie waarin individuele zaken worden besproken. Wel is er een kwaliteitsoverleg met de teamleiders en vindt er na iedere

dienst een debriefing plaats waarin individuele zaken worden besproken. We doen er alles aan om de veranderende wet- en regelgeving bij te houden, maar die veranderingen zijn soms lastig bij te benen. Het invullen van de formulieren zou sneller moeten kunnen, maar onze ketenpartners (bijv. de politie) vragen ook informatie van ons, bijvoorbeeld heeft iemand medicijnen nodig. Wat de gecancelde stempel betreft, kan ik het volgende zeggen. Wij hebben geen invloed op hoe andere tanden hiermee omgaan. Dat de stempel is gecancelled, betekent dat de stempel ten onrechte gezet ongeacht de reden hiervoor. Dat de inreisstempel is gecancelled, hoeft dus niet per se te betekenen dat je bent geweigerd. Als je direct bij de grens wordt geweigerd, dan krijg je geen stempel omdat je niet bent ingereisd.

Ik heb een negatief gevoel bij de klacht. Eerst heeft hij een klacht ingediend bij de KMar, toen bij de klachtencommissie en nu bij de Nationale ombudsman. Verzoeker noemt een schadevergoeding van € 5000. Ik heb het gevoel dat meneer zijn klacht aan het opschalen is, om het onderste uit de kan te halen. Ik heb er een vervelend gevoel bij, omdat ik het niet vertrouw.

ACHTERGROND

1. RICHTLIJN 2004/38/EG VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 29 april 2004

betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG

- 1) Burgerschap van de Unie verleent iedere burger van de Unie, binnen de beperkingen van het Verdrag en de maatregelen tot uitvoering daarvan, een fundamenteel en persoonlijk recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten.

- (2) Het vrij verkeer van personen is een van de fundamentele vrijheden binnen de interne markt, die een ruimte zonder binnengrenzen omvat waarin vrijheid is gewaarborgd volgens de bepalingen van het Verdrag.

- (3) Burgerschap van de Unie dient de fundamentele status te zijn van onderdanen van de lidstaten die hun recht van vrij verkeer en verblijf uitoefenen. Derhalve moeten de bestaande Gemeenschapsinstrumenten waarin afzonderlijke regelingen zijn vastgesteld voor werknemers, zelfstandigen, studenten en andere niet-actieven worden gecodificeerd en herzien, teneinde het recht van de burgers van de Unie van vrij verkeer en verblijf te vereenvoudigen en te versterken.

- (...)

- (5) Het recht van alle burgers van de Unie van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten dient, wil het bestaan onder objectieve voorwaarden van vrijheid en waardigheid, ook aan familieleden, ongeacht hun nationaliteit, te worden verleend. Voor deze richtlijn dient de definitie van „familielid” ook de geregistreerde partner te omvatten indien de wetgeving van het gastland geregistreerd partnerschap gelijk stelt met huwelijk.

- (...)

- (7) De formaliteiten die samenhangen met het vrije verkeer van de burgers van de Unie op het grondgebied van de lidstaten, moeten duidelijk worden gedefinieerd, zonder afbreuk te doen aan de bepalingen inzake nationale grenscontroles.

- (8) Om het vrije verkeer van familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten, te vergemakkelijken, dienen degenen die al een verblijfskaart hebben

verkregen, te worden vrijgesteld van de inreisvisumplicht in de zin van Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad van 15 maart 2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en een lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld of, in voorkomend geval, van de toepasselijke nationale wetgeving.

- (9) Burgers van de Unie dienen het recht te hebben gedurende maximum drie maanden op het grondgebied van het gastland te verblijven zonder dat aan andere formaliteiten moet worden voldaan dan het bezit van een geldige identiteitskaart of een geldig paspoort, zulks onverminderd een gunstiger behandeling voor werkzoekenden, zoals door de jurisprudentie van het Hof van Justitie erkend.

(...)

- (11) Het fundamentele en persoonlijke recht van verblijf in een andere lidstaat wordt door het Verdrag rechtstreeks aan alle burgers van de Unie verleend en is niet afhankelijk van het voldaan hebben aan administratieve procedures.

(...)

- 8) Om het vrije verkeer van familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten, te vergemakkelijken, dienen degenen die al een verblijfskaart hebben verkregen, te worden vrijgesteld van de inreisvisumplicht in de zin van Verordening (EG) nr. 539/2001 van de Raad van 15 maart 2001 tot vaststelling van de lijst van derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum en een lijst van derde landen waarvan de onderdanen van die plicht zijn vrijgesteld of, in voorkomend geval, van de toepasselijke nationale wetgeving.

Artikel 5

Inreisrecht

1. Onverminderd het bepaalde met betrekking tot reisdocumenten bij nationale grenscontroles, laten de lidstaten de burger van de Unie die voorzien is van een geldige identiteitskaart of een geldig paspoort, alsmede familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten en die voorzien zijn van een geldig paspoort, hun grondgebied binnenkomen.

Aan burgers van de Unie kan geen inreisvisumplicht of soortgelijke formaliteit worden opgelegd.

2. Familieleden die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten, mogen slechts aan de inreisvisumplicht worden onderworpen overeenkomstig Verordening (EG) nr. 539/2001

of, in voorkomend geval, de nationale wetgeving. Voor de toepassing van deze richtlijn verleent een geldige verblijfskaart als bedoeld in artikel 10 deze familieleden vrijstelling van de visumplicht.

De lidstaten verlenen deze personen alle faciliteiten om de nodige visa te verkrijgen. Deze visa worden zo spoedig mogelijk via een versnelde procedure kosteloos afgegeven.

3. Het gastland brengt geen inreis- of uitreisstempel aan in het paspoort van een familielid dat niet de nationaliteit van een lidstaat bezit, indien de betrokkene een verblijfskaart als bedoeld in artikel 10 overlegt.

4. Wanneer de burger van de Unie of het familielid dat niet de nationaliteit van een lidstaat bezit, niet over de vereiste reisdocumenten of, in voorkomend geval, de nodige visa beschikt, stelt de betrokken lidstaat deze persoon alvorens tot uitzetting over te gaan binnen redelijke grenzen in de gelegenheid de vereiste documenten te verkrijgen dan wel zich deze binnen een redelijke termijn te laten bezorgen, dan wel op andere wijze te laten vaststellen of te bewijzen dat hij het recht van vrij verkeer en verblijf geniet.

Artikel 10

Afgifte van de verblijfskaart

1. Het verblijfsrecht van de familieleden van een burger van de Unie die niet de nationaliteit van een lidstaat bezitten, wordt binnen zes maanden na de datum van indiening van een aanvraag terzake vastgesteld door de afgifte van een document, „verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie” genoemd. Een verklaring dat de aanvraag om een verblijfskaart is ingediend, wordt onmiddellijk afgegeven.
(...)

2. Vreemdelingenbesluit 2000

Artikel 8.7

1. Deze paragraaf is van toepassing op vreemdelingen die de nationaliteit bezitten van een staat die partij is bij het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie of bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, dan wel van Zwitserland, en die zich naar Nederland begeven of in Nederland verblijven.

2. Deze paragraaf is eveneens van toepassing op de familieleden die een vreemdeling als bedoeld in het eerste lid naar Nederland begeleiden of zich bij hem in Nederland voegen, voor zover het betreft:

a. de echtgenoot;

(...)

Artikel 8.8

1. Aan een vreemdeling als bedoeld in artikel 8.7, die in het bezit is van een geldig document voor grensoverschrijding, kan de toegang tot Nederland slechts worden geweigerd om redenen van openbare orde of openbare veiligheid, dan wel volksgezondheid:

a. indien de vreemdeling op grond van zijn persoonlijke gedrag een actuele, werkelijke en ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving vormt;

b. in het geval van potentieel epidemische ziekten zoals gedefinieerd in de relevante instrumenten van de Wereldgezondheidsorganisatie dan wel andere infectieziekten of besmettelijke parasitaire ziekten, ten aanzien waarvan in Nederland beschermende regelingen ten aanzien van Nederlanders worden getroffen;

c. indien hij om redenen van de openbare orde of openbare veiligheid uit Nederland is verwijderd en sinds de verwijdering nog geen redelijke termijn is verstreken.

2. De ambtenaren, belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen, weigeren niet dan ingevolge een bijzondere aanwijzing van Onze Minister de toegang tot Nederland aan een vreemdeling als bedoeld in het eerste lid. De weigering geschiedt schriftelijk.

3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op de onderdaan van België of Luxemburg die geen gemeenschapsonderdaan is. Op deze vreemdeling is artikel 8.5 van toepassing.

4. Een vreemdeling die niet beschikt over het vereiste document voor grensoverschrijding, wordt niet uitgezet dan nadat hem gedurende een redelijke termijn de gelegenheid is gegeven dat document te verkrijgen of op andere wijze te laten vaststellen of bewijzen dat hij het recht op vrij verkeer en verblijf geniet.

Artikel 8.9

1. Aan een vreemdeling als bedoeld in artikel 8.7, tweede, derde of vierde lid, die niet de nationaliteit bezit van een staat als bedoeld in het eerste lid van dat artikel, en die beschikt over een geldige verblijfskaart, afgegeven door de bevoegde autoriteiten van een staat als bedoeld in artikel 8.7, eerste lid, waaruit het verblijfsrecht als familielid blijkt, wordt de toegang niet geweigerd wegens het ontbreken van een geldig visum. In het paspoort wordt geen aantekening gesteld omtrent inreis in Nederland of uitreis uit Nederland.

(...).

3. EU-Hof beperkt België-route

Nieuwsbericht | 13 maart 2014

Een derdelander die door een Nederlandse partner tijdens een weekendtrip is opgehaald in Brussel, kan in Nederland op grond van het EU-recht geen aanspraak maken op verblijf bij de partner. Dat kan alleen als de Nederlander zich daadwerkelijk in België had gevestigd en zij daar samen een gezinsleven hebben opgebouwd. Weekends of vakanties kunnen geen afgeleid verblijfsrecht opleveren, niet in het gastland en niet in Nederland. Dat kan worden afgeleid uit antwoorden van het EU-Hof op vragen van de Nederlandse Raad van State.

4. Raad van State Uitspraak 201011889/1/V2

Overwegingen

(...)

5.3. Uit hetgeen onder 5.1. is weergegeven en in het bijzonder punt 52 van het arrest, leidt de Afdeling af dat een verblijf van een burger van de Unie en zijn familielid, zijnde een onderdaan van een derde land, van minder dan drie maanden in een gastlidstaat in

geen geval voldoende is voor dit familielid om bij terugkeer naar de lidstaat waarvan deze burger van de Unie de nationaliteit bezit, aanspraak te kunnen maken op een afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 21, eerste lid, van het VWEU. Indien het familielid van de burger van de Unie aannemelijk heeft gemaakt dat hij in die hoedanigheid samen met de burger van de Unie langer dan drie maanden in een gastlidstaat heeft verbleven en daar een gezinsleven heeft opgebouwd of bestendigd, heeft hij in beginsel bij terugkeer naar de lidstaat waarvan de burger van de Unie de nationaliteit bezit, een afgeleid verblijfsrecht (zie punt 53). Uit punt 59 van het arrest leidt de Afdeling voorts af dat is vereist dat de burger van de Unie en het desbetreffende familielid een aaneengesloten periode in een gastlidstaat hebben verbleven, nu het Hof heeft overwogen dat bij verschillende verblijven van korte duur, zelfs samengenomen, niet is voldaan aan de vereisten voor een afgeleid verblijfsrecht in vorenbedoelde zin.

6.1. Zoals weergegeven onder 5.1., heeft het Hof in punt 60 van het arrest overwogen dat het Unierecht de autoriteiten van de lidstaat waarvan de betrokken burger van de Unie de nationaliteit bezit, niet verplicht om aan de derdelander die familielid van die burger is, een afgeleid verblijfsrecht te verlenen louter omdat deze persoon in het gastland beschikte over een geldige verblijfskaart, omdat deze kaart declaratoir van aard is en geen rechten verleent. Hieruit volgt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vreemdeling erop mocht vertrouwen dat met het verkrijgen van de EU-verblijfskaart van de Belgische autoriteiten als familielid van een burger van de Unie vaststaat dat referente door de staatssecretaris als begunstigd burger van de Europese Unie in de zin van de richtlijn diende te worden beschouwd.